

Spel in een hooiberg

Van onze medewerker

Wouter Hillaert

Romans herwerken tot theater is geen makkie. Zeker niet als ze, zoals Dostojevski's *Schuld en Boete*, een dicht oerwoud aan plaatsen, personages en psychologieën zijn. Om daarin je weg te vinden, moet je over een besliste bijl beschikken. Keuzes maken. De *HAK!* van het Publiekstheater en Action Malaise splijt niet Dostojevski's centrale schuldthematiek open, maar focust op het geslepen spel tussen student Raskolnikov en rechercheur Porfiri. Het is een spel in alle betekenissen van het woord. Zowel een schaak- en een toneelspel als een verdomd goed spelletje kat en muis.

Onderwerp van het potje poker dat de twee op het politiebureau inleiden, is de moord die Raskolnikov heeft gepleegd op twee oude vrouwtjes. Doodleuk hun kop ingekapt. Hij is niet opgepakt, zelfs niet verdacht, maar heeft vreemd genoeg zelf Porfiri opgezocht. Als een mot die smacht naar de schroeihete vlam. Acteur Geert Van Rampelberg toont ingenieus wat zijn personage daarbij allemaal drijft. Psychose, nood aan zelfrechtvaardiging en een grote fascinatie voor het waar-om van zijn eigen daad.

Rechercheur Porfiri is in alles Raskolnikovs 'regelrechte'

tegenspeler. Hij wordt door Pieter Genard vertolkt als een gladder breedsmoelkikker die prooi én publiek probeert in te pakken met slijmerige grootmoedigheid en heel wat geniepige zetten. Hoe langer hoe meer gaat de grootmeester echter ten onder aan de onberekenbaarheid van de amateur-schaker. Of het daarbij Porfiri dan wel Genard is die z'n greep op het spel verliest, is jammer genoeg niet steeds duidelijk. Het haalt een paar keren de spankracht uit de boeiende partij die deze voorstelling is.

Want op zich gooit regisseur Ivan Vrambout alweer hoge ogen. Vooral in de ruwe beelden die de wisselende krachtverhoudingen tussen kat en muis illustreren, toont *HAK!* zich een mooie opvolger van *Vive l'Afrique*. Tot en met dartspijltjes en een groot waterpistool worden in de strijd geworpen. Het scènebeeld van Geert Peymen, een

RECENSIE

WIE: Action Malaise en Publiekstheater

WAT: *HAK!*

WANNEER EN WAAR: Elke woensdag tot zaterdag tot 1 maart in Arca, Sint-Widostraat 4, Gent (09/225.01.01). Op 4 en 5 maart in KVS/De Bottelarij in Molenbeek. 6 maart in de Limelight in Kortrijk, 8 maart (Casino Genk) en 26 maart in CC Berchem. Info: www.publiekstheater.be

ONS OORDEEL: Eigenzinnige bewerking die verrassend op scène gezet wordt.

simpele katrolmechaniek die verschillende decorstukken omhoog en omlaag doet bewegen, vat het steeds overslaande machtsevenwicht perfect samen. Het is niet alleen de balans van Dame Justitia, maar ook de grote weegschaal die de wereld is.

Erg vindingrijk is ook de ingreep waarmee Vrambout zoveel mogelijk van Dostojevski's veelgelaagde psychologie heeft proberen over te houden. Twee keer wordt plots teruggeschakeld naar de beginopstelling en wordt het spel van vooraf aan, maar anders overgedaan. Het resulteert in een *best-of-three-match* die alle mogelijke standpunten belicht. Dat dat ten koste van een doelgerichte strategie gaat, deert niet. Vrambouts losse voorzetten zijn stuk voor stuk verrassende inzwiepers.

Finalewinnaar wordt in elk geval Raskolnikov. De boetedoener die hij in *Schuld en Boete* is, blijkt in *HAK!* subtiel omgevormd tot een existentialistische visionair. Hij is niet langer het unieke ziektegeval, maar de drang in elk van ons om unieke daden te stellen. Zijn centrale vraag aan Porfiri is er een voor elke toeschouwer: "Als het regent, kies je dan een kristallen paleis of een *kiekenkot?*" Zijn antwoord komt prompt met een hoop hooi omlaag gestort. Kies voor de ellendige vrijheid.